

II. Vývoj státního dluhu

V 1. – 3. čtvrtletí 2013 došlo ke snížení celkového státního dluhu o 14,2 mld. Kč z 1 667,6 mld. Kč na 1 653,5 mld. Kč. Znamená to, že v průběhu 1. – 3. čtvrtletí 2013 se tento dluh snížil o 0,8 %.

Hodnota čistého dluhového portfolia, která zohledňuje nárůst státního dluhu zejména po zohlednění snížení korunové hodnoty rezervy peněžních prostředků ve výši 55,0 mld. Kč⁸, během 1. – 3. čtvrtletí 2013 vzrostla o 40,2 mld. Kč na 1 514,6 mld. Kč, tj. o 2,7 %.

Při snížení celkového státního dluhu z 1 667,6 mld. Kč na 1 653,5 mld. Kč se vnitřní státní dluh snížil o 14,9 mld. Kč a korunová hodnota vnějšího státního dluhu se zvýšila o 0,7 mld. Kč.

Tabulka č. 7: Vývoj státního dluhu v 1. – 3. čtvrtletí 2013 (mil. Kč)

	Stav	Půjčky	Splátky	Kurzové rozdíly	Změna	Stav
	1.1.2013	(a)	(b)	(c)	(a-b+c)	30.9.2013
STÁTNÍ DLUH CELKEM	1 667 633	303 825	320 846	2 855	-14 166	1 653 467
Vnitřní dluh	1 287 344	303 375	318 264		-14 889	1 272 455
Státní pokladniční poukázky	189 135	145 221	196 840		-51 619	137 516
Spořicí státní dluhopisy	56 206	17 606	73		17 533	73 738
Střednědobé a dlouhodobé státní dluhopisy	1 042 003	118 094	100 481		17 613	1 059 616
Krátkodobé půjčky	0	22 455	20 870		1 585	1 585
Vnější dluh	380 289	450	2 582	2 855	723	381 012
Zahraniční emise dluhopisů	310 286			2 855	2 855	313 141
Půjčky od EIB	70 003	450	2 582		-2 132	67 871

Zdroj: MF

Půjčky prostřednictvím dluhových instrumentů v 1. – 3. čtvrtletí 2013 spočívaly především v emisích státních dluhopisů. Bylo realizováno 18 emisí krátkodobých státních dluhopisů, a sice státních pokladničních poukázek (dále „SPP“). Celkové půjčky prostřednictvím emisí SPP dosáhly v uvedeném období hodnoty 145 221 mil. Kč, celková jmenovitá hodnota splátek SPP pak činila 196 840 mil. Kč. Stav SPP v oběhu se tak v průběhu 1. – 3. čtvrtletí 2013 snížil z 189 135 mil. Kč na počátku roku na 137 516 mil. Kč, tj. o 51 619 mil. Kč.

V 1. – 3. čtvrtletí 2013 pokračovalo Ministerstvo financí (dále „Ministerstvo“) ve vydávání střednědobých a dlouhodobých státních dluhopisů na domácím trhu (dále „SDD“) podle emisního plánu v souladu s emisní politikou. Celkově emise SDD realizované na primárním trhu dosáhly v 1. – 3. čtvrtletí 2013 jmenovité hodnoty 108 859 mil. Kč, z toho 80 075 mil. Kč činily emise fixně úročených a 28 784 mil. Kč pak variabilně úročených dluhopisů.

⁸ Změna rezervy peněžních prostředků včetně přecenění cizoměnové části vlivem kurzových rozdílů.

Tabulka č. 8: Přehled SDD vydaných na primárním trhu

Číslo emise a tranše	Datum tranše (emise)	Datum splatnosti	Jmenovitá hodnota tranše	Částka získaná primární aukcí	Kupón	Výnos do splatnosti	Průměrný spread proti PRIBORU
			(mil. Kč)	(mil. Kč)	(%)	(% pa)	bps
76, 1. tranše	14.1.2013	29.10.2019	5 681,94	5 684,64	1,50	1,49	-
67, 11. tranše	14.1.2013	23.7.2017	3 530,67	3 701,06	VAR	-	-21,1
77, 1. tranše	28.1.2013	28.7.2016	3 415,05	3 400,08	0,50	0,63	-
52, 8. tranše	28.1.2013	12.9.2022	4 425,99	5 478,31	4,70	1,96	-
60, 11. tranše	11.2.2013	1.9.2015	3 536,00	3 795,37	3,40	0,50	-
49, 4. tranše	11.2.2013	4.12.2036	2 394,42	2 848,09	4,20	3,07	-
78, 1. tranše	25.2.2013	25.8.2028	4 635,26	4 444,36	2,50	2,83	-
77, 2. tranše	25.2.2013	28.7.2016	3 221,32	3 185,33	0,50	0,83	-
76, 2. tranše	11.3.2013	29.10.2019	5 735,91	5 681,54	1,50	1,65	-
63, 14. tranše	11.3.2013	18.4.2023	3 187,35	3 312,41	VAR	-	25,5
52, 9. tranše	25.3.2013	12.9.2022	3 020,00	3 776,33	4,70	1,79	-
77, 3. tranše	25.3.2013	28.7.2016	3 066,25	3 043,52	0,50	0,73	-
78, 2. tranše	8.4.2013	25.8.2028	1 824,85	1 792,16	2,50	2,64	-
76, 3. tranše	8.4.2013	29.10.2019	5 825,88	5 826,39	1,50	1,50	-
77, 4. tranše	29.4.2013	28.7.2016	2 337,34	2 334,13	0,50	0,54	-
63, 15. tranše	29.4.2013	18.4.2023	3 584,96	3 733,66	VAR	-	21,7
67, 12. tranše	20.5.2013	23.7.2017	2 310,02	2 401,19	VAR	-	-9,2
49, 5. tranše	20.5.2013	4.12.2036	1 894,16	2 362,34	4,20	2,76	-
76, 4. tranše	3.6.2013	29.10.2019	3 192,66	3 220,48	1,50	1,36	-
63, 16. tranše	3.6.2013	18.4.2023	2 162,88	2 263,74	VAR	-	16,1
76, 5. tranše	17.6.2013	29.10.2019	4 646,81	4 591,99	1,50	1,70	-
78, 3. tranše	17.6.2013	25.8.2028	1 326,53	1 273,56	2,50	2,83	-
77, 5. tranše	15.7.2013	28.7.2016	2 694,31	2 663,84	0,50	0,88	-
63, 17. tranše	15.7.2013	18.4.2023	3 193,87	3 332,44	VAR	-	18,9
76, 6. tranše	29.7.2013	29.10.2019	1 928,92	1 909,20	1,50	1,67	-
78, 4. tranše	29.7.2013	25.8.2028	2 390,00	2 281,65	2,50	2,88	-
46, 11. tranše	12.8.2013	12.9.2020	1 918,00	2 146,79	3,75	1,93	-
63, 18. tranše	12.8.2013	18.4.2023	4 489,92	4 690,01	VAR	-	17,9
67, 13. tranše	26.8.2013	23.7.2017	2 042,96	2 119,69	VAR	-	-10,8
52, 10. tranše	26.8.2013	12.9.2022	1 700,10	2 023,11	4,70	2,35	-
78, 5. tranše	9.9.2013	25.8.2028	2 465,00	2 287,82	2,50	3,11	-
46, 12. tranše	9.9.2013	12.9.2020	1 800,00	1 996,01	3,75	2,07	-
63, 19. tranše	23.9.2013	18.4.2023	4 281,28	4 496,20	VAR	-	11,0
76, 7. tranše	23.9.2013	29.10.2019	4 998,56	4 916,38	1,50	1,79	-
Celkem			108 859,17	113 013,81			

Zdroj: MF

V průběhu 1. – 3. čtvrtletí roku 2013 byly uskutečněny na sekundárním trhu obchody se státními střednědobými a dlouhodobými dluhopisy, kdy se jednalo o prodeje SDD z portfolia Ministerstva.

Celkem bylo provedeno 40 prodejů SDD z portfolia v celkové jmenovité hodnotě 9 235 mil. Kč, z toho 4 prodeje na jaderný účet v celkové jmenovité hodnotě 4 492 mil. Kč.

Celková jmenovitá hodnota korunových SDD v oběhu se v důsledku emisí na primárním trhu a obchodů na trhu sekundárním zvýšila z 1 042 003 mil. Kč na počátku roku 2013 o 17 613 mil. Kč na 1 059 616 mil. Kč na konci 3. čtvrtletí 2013. Ke zvýšení této hodnoty přispěly emise SDD na primárním trhu v celkové jmenovité hodnotě 108 859 mil. Kč a prodeje z portfolia Ministerstva na sekundárním trhu v celkové jmenovité hodnotě

9 235 mil. Kč, ke snížení pak splátky emisí realizovaných v den jejich splatnosti v celkové jmenovité hodnotě 100 481 mil. Kč, konkrétně splátka 40. emise 10letých dluhopisů ve jmenovité hodnotě 62 863 mil. Kč a splátka 59. emise 3letých dluhopisů ve jmenovité hodnotě 37 618 mil. Kč.

Na počátku roku 2013 činil stav vydaných spořicíh státních dluhopisů (dále „SSD“) 56 206 mil. Kč. V průběhu 1. – 3. čtvrtletí 2013 bylo realizováno vydání jarní série emisí SSD v celkové jmenovité hodnotě 17 606 mil. Kč včetně reinvestic a rovněž předčasná splacení SSD v celkové jmenovité hodnotě 73 mil. Kč. Na konci 3. čtvrtletí 2013 tak činil stav SSD v oběhu 73 738 mil. Kč.

Na počátku roku 2013 byly v oběhu státní střednědobé a dlouhodobé dluhopisy emitované na zahraničních trzích v celkové jmenovité hodnotě 310 286 mil. Kč. Převažující trend znehodnocování české koruny přispěl k růstu korunové hodnoty zahraničních emisí dluhopisů o 2 855 mil. Kč a jejich stav na konci 3. čtvrtletí 2013 tudíž činil 313 141 mil. Kč.

Celkový stav státních dluhopisů v oběhu poklesl v 1. – 3. čtvrtletí 2013 o 13 618 mil. Kč (ve vyjádření prostřednictvím jmenovitých hodnot) z 1 597 630 mil. Kč na 1 584 011 mil. Kč. Znamená to, že celková jmenovitá hodnota státních dluhopisů v oběhu poklesla v průběhu 1. – 3. čtvrtletí 2013 na 99,1 % jejich stavu na začátku roku.

V průběhu 1. – 3. čtvrtletí 2013 došlo k přijímání tranší z úvěrů od Evropské investiční banky (dále „EIB“). Konkrétně 5. září 2013 byla přijata devátá tranše úvěru na projekt Prevence před povodněmi II ve výši 450 mil. Kč.

V průběhu 1. – 3. čtvrtletí 2013 se uskutečnily splátky úvěrů od EIB v celkové výši 2 582 mil. Kč, v tom 897 mil. Kč představovalo úplné předčasné splacení páté tranše úvěru na výstavbu jihozápadní části Pražského okruhu (část A), 760 mil. Kč činilo úplné předčasné splacení třetí tranše úvěru na výstavbu jihozápadní části Pražského okruhu (část B), z čehož 522 mil. Kč činily vratky nepoužitých prostředků a 238 mil. Kč standardní předčasné splacení. Dílčí splátky úvěru na projekt České dálnice B činily 353 mil. Kč, 183 mil. Kč dosáhly splátky úvěru dálniční obchvat Plzně, 154 mil. Kč pak činily dílčí splátky úvěru pro Masarykovu univerzitu, 119 mil. Kč dílčí splátky úvěru na prevenci povodní, 67 mil. Kč dílčí splátky úvěru na odstraňování povodňových škod z roku 2002 a konečně 48 mil. Kč dílčí splátky úvěru na výstavbu jihozápadní části Pražského okruhu (část A).

Celkem se tak hodnota úvěrů od EIB v průběhu 1. – 3. čtvrtletí roku 2013 snížila z 70 003 mil. Kč na 67 871 mil. Kč.

Na počátku roku 2013 nebyly evidovány žádné krátkodobé půjčky. Celková jmenovitá hodnota přijatých krátkodobých půjček v 1. – 3. čtvrtletí 2013 činila 22 455 mil. Kč, splátky těchto půjček pak dosáhly 20 870 mil. Kč. Stav těchto půjček na konci 3. čtvrtletí 2013 tak činil 1 585 mil. Kč.

Půjčky v rámci řízení likvidity státní pokladny formou repo operací se zástavou poukázek ČNB činily 3 691 mil. Kč a splátky dosáhly rovněž úrovně 3 691 mil. Kč.

Půjčky formou repo operací se zástavou SDD činily 18 764 mil. Kč, splátky těchto půjček dosáhly 17 179 mil. Kč. Zatímco na počátku roku byl stav těchto půjček nulový, na konci 3. čtvrtletí 2013 činil 1 585 mil. Kč. Tyto půjčky nebyly realizovány za účelem získání krátkodobé likvidity, ale v rámci zápůjční facility na podporu likvidity sekundárního trhu SDD.

1. Příjmy a výdaje kapitoly Státní dluh

1.1. Příjmy kapitoly Státní dluh

Tabulka č. 9: Příjmy kapitoly Státní dluh (mil. Kč)

Ukazatel	Skutečnost	Rozpočet 2013		Skutečnost	%	Index
	1. - 3. čtvrtletí 2012	Schválený	Po změnách	1. - 3. čtvrtletí 2013	Plnění	2013/2012
1	2	3	4	5	5 : 4	5 : 2
Příjmy kapitoly celkem	10 276	3 800	3 800	6 733	177,2	65,5
Úrokové příjmy celkem	10 276	3 800	3 800	6 733	177,2	65,5
vnitřního dluhu	9 987	3 307	3 307	6 624	200,3	66,3
krátkodobé půjčky a příjmy z pře-půjčení	781	1 121	1 121	138	12,3	17,6
spořicí státní dluhopisy	0	-	-	0	-	121,0
středně- a dlouhodobé dluhopisy	9 205	2 186	2 186	6 486	296,7	70,5
vnějšího dluhu	278	493	493	101	20,4	36,1
zahraniční emise dluhopisů	278	493	493	101	20,4	36,1
<i>z toho: z derivátových operací</i>	<i>278</i>	<i>493</i>	<i>493</i>	<i>101</i>	<i>20,4</i>	<i>36,1</i>
bankovní účty	11	-	-	8	-	70,4
úroky přijaté z vkladů na účtech	11	-	-	8	-	70,4

Zdroj: MF

Celkové příjmy kapitoly v 1. - 3. čtvrtletí 2013 dosáhly výše 6 733 mil. Kč, což představuje 177,2 % příjmů rozpočtovaných pro rok 2013. Příjmy kapitoly Státní dluh byly v 1. až 3. čtvrtletí 2013 tvořeny výhradně úrokovými příjmy.

Tyto výsledky kapitoly znamenají, že v porovnání s 1. - 3. čtvrtletím 2012 se v 1. - 3. čtvrtletí 2013 celkové a též úrokové příjmy kapitoly snížily o 34,5 %. Příjmy kapitoly za 1. - 3. čtvrtletí 2013 jsou ve srovnání se stejným obdobím minulého roku nižší o 3 544 mil. Kč.

Úrokové příjmy kapitoly Státní dluh ve výši 6 733 mil. Kč byly tvořeny z velké většiny příjmy vnitřního dluhu ve výši 6 624 mil. Kč. Z této částky představují příjmy z SDD celkem 6 486 mil. Kč, kdy 5 757 mil. Kč činily prémie spojené s emisemi SDD na primárním trhu a prodeji těchto instrumentů na trhu sekundárním a 729 mil. Kč alikvotní úrokové výnosy spojené s transakcemi s SDD na primárním a sekundárním trhu. Příjmy z SDD poklesly oproti 1. - 3. čtvrtletí 2012 o 29,5 % především v důsledku mimořádně vysokých příjmů v tomto období roku 2012.

Příjmy z krátkodobých poskytnutých půjček a pře-půjčení ve výši 138 mil. Kč jsou tvořeny především příjmy z aktivních operací řízení likvidity na korunovém účtu řízení likvidity státní pokladny (repo operacemi se zástavou poukázek ČNB a SPP a depozitními operacemi) ve výši 73 mil. Kč. Příjmy z pře-půjčení prostředků získaných emisími činností České exportní bance dosáhly 58 mil. Kč. Příjmy z aktivních operací řízení likvidity na eurovém účtu řízení likvidity státní pokladny dosáhly necelých 7 mil. Kč. Velmi výrazný pokles příjmů z krátkodobých půjček a pře-půjčení o 82,4 % oproti 1. - 3. čtvrtletí 2012 je důsledkem razantního poklesu úrokových sazeb až téměř k nulové hranici.

V průběhu 1. - 3. čtvrtletí 2013 bylo rovněž dosaženo příjmů ze spořicíh státních dluhopisů ve výši 485 tis. Kč.

Úrokové příjmy vnějšího dluhu dosáhly v 1. – 3. čtvrtletí 2013 velikosti 101 mil. Kč, přičemž byly dány výhradně příjmy ze swapových operací. Ve srovnání s 1. – 3. čtvrtletím 2012 došlo k poklesu příjmů z těchto operací o 63,9 % v důsledku významného poklesu úrokových sazeb.

V průběhu 1. – 3. čtvrtletí 2013 došlo k připsání úroků z vkladů vzniklých na eurovém vkladovém účtu Ministerstva na příjmový účet, a to ve výši 8 mil. Kč.

Z hlediska druhového členění rozpočtové skladby byla v 1. – 3. čtvrtletí 2013 naprostá většina příjmů kapitoly Státní dluh (6 732 072 tis. Kč) součástí podseskupení položek 214 – Výnosy z finančního majetku, tj. seskupení položek 21 – Příjmy z vlastní činnosti a odvody přebytků organizací s přímým vztahem. Jednalo se o část příjmů z úroků (položka 2141) a úrokové příjmy z finančních derivátů (položka 2146). Kapitola Státní dluh zaznamenala též vratky diskontů spojených s předčasným splacením spořicíh státních dluhopisů ve výši 485 tis. Kč, a to na podseskupení položek 222 – Přijaté vratky transferů a ostatní příjmy z finančního vypořádání předchozích let, tj. seskupení položek 22 – Přijaté sankční platby a vratky transferů. Veškeré příjmy jsou pak součástí třídy 2 – Nedaňové příjmy.

1.2. Výdaje kapitoly Státní dluh

Tabulka č. 10: Výdaje kapitoly Státní dluh (mil. Kč)

Ukazatel	Skutečnost	Rozpočet 2013		Skutečnost	%	Index
	1. - 3. čtvrtletí 2012	Schválený	Po změnách	1. - 3. čtvrtletí 2013	Plnění	2013/2012
1	2	3	4	5	5 : 4	5 : 2
Výdaje kapitoly celkem	46 137	67 850	64 551	51 291	79,5	111,2
1. Úrokové výdaje celkem	45 884	67 350	64 051	50 993	79,6	111,1
na vnitřní dluh	37 187	51 409	48 105	40 207	83,6	108,1
na peněžní instrumenty	1 040	4 772	4 772	184	3,9	17,7
<i>z toho: na derivátové operace</i>	<i>29</i>	<i>36</i>	<i>36</i>	<i>36</i>	<i>100,0</i>	<i>121,3</i>
na spořicí státní dluhopisy	226	781	781	173	22,2	76,7
na středně- a dlouhodobé dluhopisy	35 921	45 856	42 553	39 849	93,6	110,9
na vnější dluh	8 697	15 941	15 941	10 784	67,6	124,0
na zahraniční emise dluhopisů	7 779	14 246	14 246	10 215	71,7	131,3
<i>z toho: na derivátové operace</i>	<i>3 087</i>	<i>5 152</i>	<i>5 152</i>	<i>2 885</i>	<i>56,0</i>	<i>93,5</i>
na úvěry od EIB	918	1 696	1 696	568	33,5	61,9
bankovní účty	-	-	4	2	55,9	-
peněžní plnění nahrazující úrok	-	-	4	2	55,9	-
2. Poplatky	253	500	500	298	59,7	117,9

Zdroj: MF

Celkové výdaje kapitoly v 1. – 3. čtvrtletí 2013 dosáhly výše 51 291 mil. Kč, což představuje 79,5 % rozpočtu po změnách pro rok 2013. Úrokové výdaje činily 50 993 mil. Kč a poplatky 298 mil. Kč.

Tyto výsledky kapitoly znamenají, že v porovnání s 1. – 3. čtvrtletím 2012 v 1. – 3. čtvrtletí 2013 celkové výdaje kapitoly vzrostly o 11,2 %, tj. o 5 154 mil. Kč.

V úrokových výdajích převažují úrokové výdaje na vnitřní dluh (40 207 mil. Kč), které jsou složeny z úrokových výdajů na peněžní instrumenty, z úrokových výdajů na SDD a z úrokových výdajů na SSD. Úrokové výdaje na peněžní instrumenty dosáhly

v 1. až 3. čtvrtletí 2013 výše 184 mil. Kč oproti 1 040 mil. Kč ve stejném období roku 2012, což představuje enormní pokles o 82,3 % daný významným snížením krátkodobých sazeb na peněžním trhu oproti 1. – 3. čtvrtletí 2013. Úrokové výdaje na peněžní instrumenty jsou složeny z výdajů na diskonty SPP ve výši 149 mil. Kč, z výdajů na derivátové operace spojené s portfoliem SPP ve výši 36 mil. Kč a z výdajů na krátkodobé půjčky ve výši -376 tis. Kč.

Úrokové výdaje na SDD dosáhly v 1. – 3. čtvrtletí 2013 výše 39 849 mil. Kč oproti 35 921 mil. Kč ve stejném období roku 2012, vzrostly tedy o 10,9 %. Většinu z těchto výdajů tvořily výdaje na vyplacené kupóny SDD, a to 38 969 mil. Kč⁹. Úrokové výdaje na SDD byly dále zvyšovány výdaji na diskonty SDD ve výši 881 mil. Kč, které byly dány emisemi na primárním trhu.

Úrokové výdaje na SSD dosáhly 173 mil. Kč a skládaly se jednak z výdajů na diskonty SSD ve výši 78 mil. Kč, dále z výdajů na reinvestice úrokových výnosů SSD ve výši 83 mil. Kč a konečně z výdajů na kupony SSD včetně dovýplat a z výdajů na alikvotní úrokový výnos z titulu předčasného splacení v celkové výši 12 mil. Kč.

Úrokové výdaje na vnější (zahraniční) dluh ve výši 10 784 mil. Kč oproti 8 697 mil. Kč v 1. až 3. čtvrtletí 2012 byly dány zejména úroky zahraničních emisí státních dluhopisů České republiky, které v 1. – 3. čtvrtletí 2013 činily 10 215 mil. Kč oproti 7 779 mil. Kč v 1. až 3. čtvrtletí 2012 (růst o 31,3 %). Tyto úrokové výdaje byly určeny zejména výdaji na kupóny zahraničních emisí dluhopisů v celkové výši 7 329 mil. Kč a rovněž výdaji na swapové operace, jež byly realizovány pro zajištění těchto zahraničních emisí dluhopisů proti tržním rizikům v celkové výši 2 885 mil. Kč. Ostatní úrokové výdaje pak činily 1 mil. Kč.

Druhou složkou úrokových výdajů na vnější dluh byly výdaje z titulu úvěrů od EIB ve výši 568 mil. Kč, které se v porovnání s 1. – 3. čtvrtletím 2012 snížily o 38,1 % v důsledku nižších úrokových sazeb.

V 1. – 3. čtvrtletí 2013 činily poplatky spojené s obsluhou státního dluhu 298 mil. Kč, což je 59,7 % schváleného rozpočtu. Ve srovnání s 1. – 3. čtvrtletím 2012 se úhrady z titulu poplatků zvýšily o 17,9 %.

Z hlediska rozpočtové skladby byla převážná část úrokových výdajů ve výši 48 069 839 tis. Kč zaznamenána na položce 5141 – Úroky vlastní, další část ve výši 2 921 163 tis. Kč na položce 5146 – Úrokové výdaje na finanční deriváty a konečně poslední část ve výši 2 236 tis. Kč na položce 5192 - Poskytnuté neinvestiční příspěvky a náhrady (část). Z poplatků byla rozhodující část ve výši 293 804 tis. Kč zaznamenána na položce 5144 – Poplatky dluhové služby, dále 1 256 tis. Kč bylo zaznamenáno na položce 5161 – Služby pošt, 467 tis. Kč bylo zaznamenáno na položce 5169 - Nákup ostatních služeb a 2 732 tis. Kč na položce 5362 – Platby daní a poplatků státnímu rozpočtu.

2. Řízení likvidity státní pokladny

Od 1. 1. 2013 nabyla účinnosti novela zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů. Na základě této novely došlo k podstatnému rozšíření státní pokladny o nové klienty, jejichž korunové účty byly podřízeny státní pokladně, a zároveň byly do státní pokladny zahrnuty i prostředky účtů podřízených státní pokladně vedené v jednotné evropské měně, přičemž souhrnný účet vedený v jednotné evropské měně byl technicky zřízen až od 2. 4. 2013.

⁹ Po zahrnutí vlivu retrocese úroků z dluhopisů prodaných EIB ve výši cca 51 mil. Kč.

V rámci řízení likvidity souhrnného účtu státní pokladny vedeného v Kč byly v 1. až 3. čtvrtletí 2013 provedeny krátkodobé investice s použitím zástavy poukázek ČNB v celkové jmenovité hodnotě 3 748 479 mil. Kč, splátky přitom dosáhly celkové jmenovité hodnoty 3 754 979 mil. Kč. Výnos těchto investic činil 54,01 mil. Kč. Z důvodu krátkodobého nedostatku prostředků při řízení likvidity byly rovněž přijaty krátkodobé půjčky se zástavou poukázek ČNB v celkové jmenovité hodnotě 3 691 mil. Kč, splátky těchto půjček dosáhly rovněž celkové jmenovité hodnoty 3 691 mil. Kč. Úrokový náklad těchto půjček činil 0,01 mil. Kč. Celkový čistý výnos operací s použitím zástavy poukázek ČNB (po zahrnutí půjček) činil 54,01 mil. Kč a průměrná úroková sazba dosažená při investování činila 0,04 % p. a. K 30. 9. 2013 byly na majetkovém účtu MF evidovány poukázky ČNB ve jmenovité hodnotě 152 019 mil. Kč.

Současně byly do konce 3. čtvrtletí 2013 provedeny krátkodobé investice s použitím zástavy SPP v celkové jmenovité hodnotě 633 521 mil. Kč a splátky přitom dosáhly celkové jmenovité hodnoty 608 521 mil. Kč. Celkový výnos těchto investic činil 9,96 mil. Kč a průměrná úroková sazba dosažená při investování činila 0,04 % p. a. K 30. 9. 2013 byly na majetkových účtech MF evidovány poukázky SPP v celkové jmenovité hodnotě 30 081 mil. Kč, které představovaly hodnotu zástavy aktivních operací.

V rámci řízení likvidity souhrnného účtu státní pokladny vedeného v Kč byly v 1. až 3. čtvrtletí 2013 realizovány krátkodobé investice ve formě depozitních operací v celkové jmenovité hodnotě 1 525 188 mil. Kč, splátky těchto investic pak dosáhly celkové jmenovité hodnoty 1 529 682 mil. Kč. Celkový výnos depozitních operací činil 8,91 mil. Kč a průměrná úroková sazba dosažená při investování činila 0,05 % p. a.

Zřízením souhrnného účtu vedeného v jednotné evropské měně došlo k rozšíření investičních příležitostí Ministerstva. Vzhledem k tomu, že podstatnou část eurové likvidity představují peněžní prostředky Národního fondu, jehož zůstatky vykazují v průběhu roku značnou volatilitu, je nutné obezřetně nastavit systém investování peněžních prostředků v jednotné evropské měně. V průběhu druhého a třetího čtvrtletí letošního roku byly provedeny krátkodobé investice v celkové jmenovité hodnotě 2 150 mil. EUR, přičemž splátky činily 1 400 mil. EUR. Celkový výnos těchto investic činil 7,00 mil. Kč a průměrná úroková sazba dosažená při investování činila 0,09 % p. a. Ministerstvo postupně hledá možnosti efektivního zhodnocení prostředků v jednotné evropské měně, přičemž se musí vyvarovat veškerých rizik.

Tabulka č. 11: Porovnání výnosů a nákladů dosažených při řízení likvidity státní pokladny v 1. – 3. čtvrtletí 2013 se stejným obdobím předchozího roku (mil. Kč)

Řízení likvidity státní pokladny	1. - 3. čtvrtletí 2012	1. - 3. čtvrtletí 2013	2013/2012 (%)
Výnosy/náklady z operací s P ČNB	679,41	54,01	7,95
Výnosy/náklady z operací se SPP	18,17	9,96	54,82
Výnosy/náklady z depozitních operací	7,37	8,91	120,93
Výnosy/náklady z EUR operací	-	7,00	-
Celkem	704,95	79,88	11,33

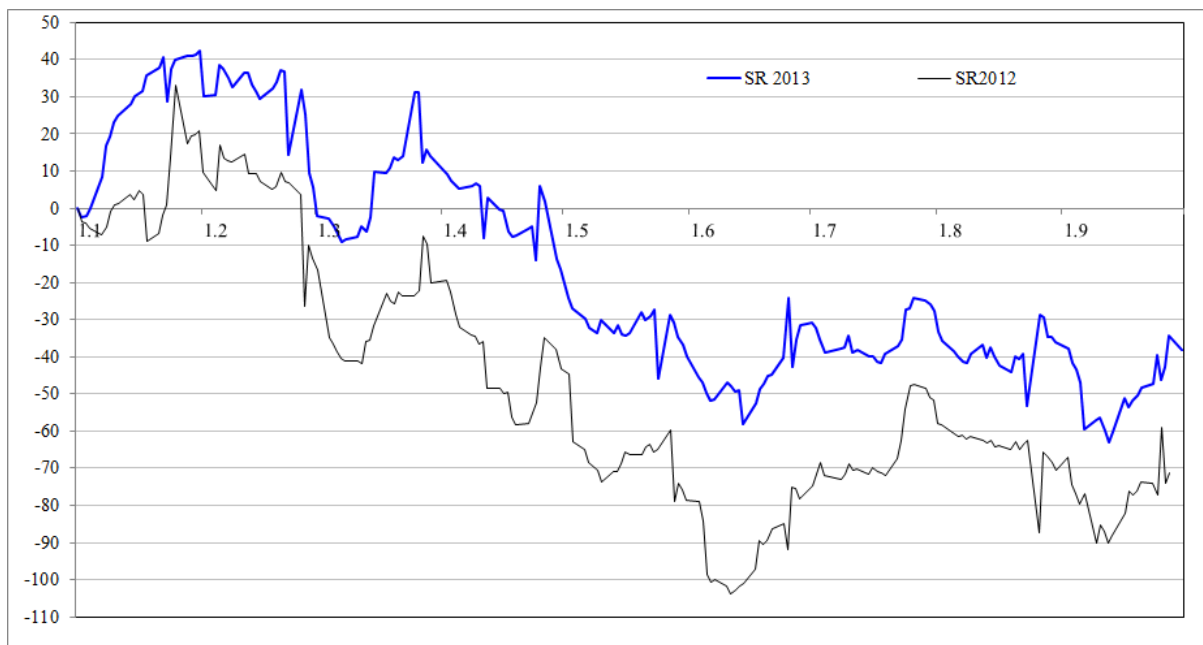
Zdroj: MF

Z tabulky je zřejmé, že zatímco za 1. – 3. čtvrtletí roku 2013 výnosy převýšily náklady celkem o 79,88 mil. Kč, ve stejném období roku 2012 výnosy převýšily náklady o 704,95 mil. Kč. Operacemi s přebytkem finančních zdrojů státní pokladny bylo dosaženo v 1. – 3. čtvrtletí letošního roku o 625,07 mil. Kč nižšího výnosu než ve stejném období minulého roku.

Podstatně nižší výnos z investování finančních prostředků souhrnných účtů státní pokladny v 1. – 3. čtvrtletí roku 2013 ve srovnání se stejným obdobím předchozího roku byl způsoben nižšími úrokovými sazbami. K poklesu výnosu došlo i přes nárůst celkových peněžních

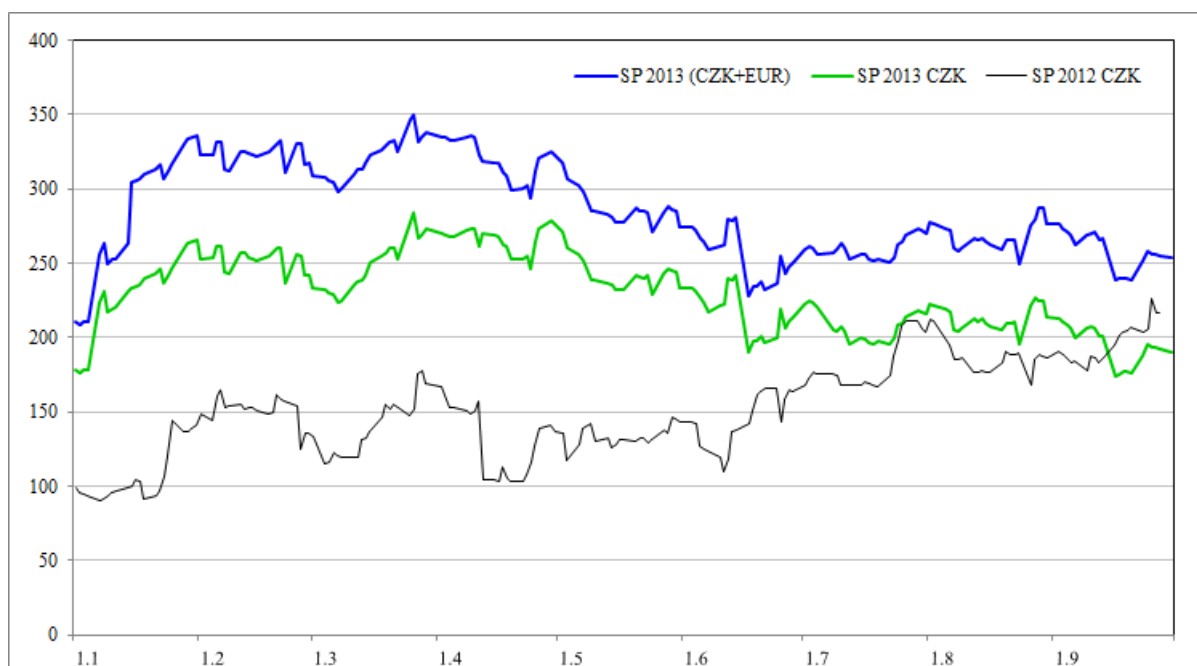
zdrojů státní pokladny, a to denně v průměru o 133,91 mld. Kč. Průměrný denní zůstatek na souhrnném účtu státní pokladny vedeného v Kč v 1. – 3. čtvrtletí letošního roku činil 49,01 mil. Kč, ve stejném období předchozího roku byl 5,98 mil. Kč. Nárůst průměrného denního zůstatku na souhrnném účtu státní pokladny byl dán skutečností, že celý systém řízení státní pokladny prochází rozsáhlou změnou a nelze předvídat chování nových klientů státní pokladny. Je tedy nezbytné udržovat dostatečnou každodenní likviditu, včetně zůstatku na souhrnném účtu státní pokladny.

Graf č. 9: Vývoj salda státního rozpočtu za 1. – 3. čtvrtletí roku 2013 a 2012 (mld. Kč)

Zdroj: MF

Graf č. 10: Vývoj salda státní pokladny za 1. – 3. čtvrtletí roku 2013 a 2012 (mld. Kč)

Zdroj: MF